

Köt. 6. §, 15. §

1. Hogyan létesítsünk önkéntes jogviszonyt?

Miért van, hogy ha közérdekű önkéntes tevékenységet szeretnék vállalni, akkor önkéntes jogviszonyt kell létesítenem? Valóban, első hallásra bizarrul és talán egy újabb felesleges adminisztratív kötelezettségként hangzik. A kérdés azonban korántsem ennyire „botor”.

A közérdekű önkéntes tevékenységre vonatkozó törvénynek ugyanis tulajdonképpen az az egyik legfőbb eredménye, hogy egy **teljesen új, munkavégzésre irányuló, önálló** (jogi szakkifejezéssel élve: sui generis) **jogviszonyt alkotott meg**, ami lehetővé teszi, hogy elhatároljuk más, első ránézésre hasonló jogviszonytól (pl. az ingyenes megbízástól). A megkülönböztetés pedig a törvény adta lehetőségek kihasználása érdekében egyáltalán nem mellékes.

A közérdekű önkéntes jogviszony szabályait az erről szóló törvény, a Köt. és a Ptk. szabályai határozzák meg. A jogviszony elvben „kétszereplős”: **a fogadó szervezet és az önkéntes kö-zött jön létre**, de nincs akadálya annak, hogy a szerződésben félként szerepeljenek más szemé-lyek, mint pl. az önkéntesek „közvetítésével” foglalkozó civil szervezetek, külső intézmények, vagy egy külföldi partner. (Ennek a gyakorlatban megvalósuló formációit még csak meg sem kíséreljük felsorolni, hiszen éppen az a törvény célja, hogy elősegítse az önkéntesség minél sok-színűbb meggyökeresedését.) A két főszereplő azonban mindenképpen része az önkéntes jogviszonynak.

Ám ahhoz, hogy a közérdekű önkéntes jogviszony egyáltalán létrejöhessen, külön aktussal, az ún. **önkéntes szerződéssel kell létrehozni**, melynek során a jogviszony alapvető tartalmi elemeit meg kell határozni. Ez mindkét felet megvédi a későbbi, felesleges vitáktól.

A törvény tulajdonképpen az önkéntes jogviszony létrehozásakor is az önkéntesek pártján áll, még akkor is, ha sokan feleslegesnek gondolják a megállapodás megkötését. Célja ugyanis, hogy minél rugalmasabban tegye lehetővé a közérdekű önkéntes jogviszony létrehozását, úgy, hogy közben az önkénteseket is megvédjék és megakadályozza a törvény kijátszását. Ennek érdekében azonban bizonyos esetekben határozott alaki (formai) és tartalmi követelményeket támaszt.

2. Az önkéntes szerződés formai követelményei

Az önkéntes szerződés létrejöhet szóbeli, illetve írásbeli megállapodással. Sőt, a Ptk. rendelkezései alapján, még ráutaló magatartással is. (Akkor beszélünk ez utóbbiról, amikor a felek ugyan nem mondják ki, hogy ők most önkéntes szerződést kötöttek, de minden egyéb tekintetben egyikük önkéntesként, másikuk fogadó szervezetként tevékenykedik.)

A szigorúbbnak tűnő szabályokat természetesen a kötelező írásbeliségre vonatkozó rendelkezések jelentik. **Bizonyos esetekben ugyanis az önkéntes szerződést mindenképpen írásba kell foglalni!** Ilyen kötelezettség terheli a feleket például akkor, ha legalább tíz napra kötik az önkéntes szerződést. De egyes esetekben akkor is írásba kell foglalni az önkéntes szerződést, ha az a tíz napnál is rövidebb tartamra köttetik. Ilyen fokozott biztonságot érdemlő esetnek tekinti a törvény (a) az önkéntes védelmét (pl. ha az önkéntes harmadik országból érkezik, illetve a tevékenységét külföldön végzi, vagy ha a felmondási jogot korlátozzák); (b) az állami ellenőrzés eredményességét (ha az önkéntes engedélyköteles építési munkában vesz

részt); (c) a jogviták megelőzését (ha az önkéntes juttatásban részesül, a munkaruha és a jutalom kivételével); illetve (d) a közfeladat-ellátás biztonságát (ha ágazati jogszabály rendeli el az írás-beliséget).

Főszabály szerint a korlátozottan cselekvőképes és cselekvőképtelen önkéntesek védelme érdekében is írásbeli alakot kíván a törvény, azzal a rugalmassággal, hogy, ha egyszeri alkalomról van szó, akkor nem kell írásba foglalni. Ez például akkor fordulhat elő, ha a gyermek egy környezetvédelmi akció keretében, egy erdőterület egynapos takarításában vesz részt.

A szerződést írásba kell foglalni, ha:

- határozatlan időre, vagy legalább tíz napra kötik
- 18 év alatti vagy korlátozottan cselekvőképes nagykorú önkéntes esetén legalább két napra kötik
- az önkéntes juttatásban részesül, kivéve, ha ez csak védőfelszerelésre, vagy munkaruhára, illetve a törvényben meghatározott jutalomra korlátozódik (Ld. még VII. fejezet)
- az önkéntest engedélyköteles építési munkában foglalkoztatják
- a tevékenységet külföldön végzik
- az önkéntes az Európai Unió kívüli tagország állampolgára (kivéve, ha menekültként, menedékesként elismert, bevándorolt illetve letelepedett személy, vagy ha EU tagország állampolgárának egyenesági rokona, házastársa)
- ha azt a jogot korlátozzák, hogy bármelyik fél azonnal felmondhassa a szerződést
- ha az önkéntes ezt kifejezetten kéri
- ha a szerződéskötési kötelezettséget jogszabály rendeli el

4. Az önkéntes szerződés tartalmi követelményei

A törvény azonban nem pusztán formai követelményeket támaszt az önkéntes szerződéssel szemben, hanem elő is írja, hogy **miben kell megállapodniuk** a feleknek. A szerződésben meg kell állapodni elsősorban is magáról az önkéntes tevékenységről, az elvégzendő feladatokról. Emellett, – a jutalom kivételével – az önkéntesnek biztosított juttatásokban is meg kell egyezni. Meg kell határozni az önkéntes tevékenységre fordítandó időt és a pihenőidőt is. A törvény per-sze nem képes minden egyes önkéntes helyzetet előzetesen szabályozni, így egy rugalmasan értelmezhető szabály értelmében, az ágazati jogszabályok az önkéntes szerződés több kötelező tartalmi elemét is meghatározhatják, méghozzá az egyes tevékenységek, intézmények, szolgál-tások jellegének megfelelően. Ilyen pl. Az egészségügyi tevékenység végzésének egyes kérdé-seiről szóló 2003. évi LXXXIV. törvény, mely a 17. §, illetve a 9. §-ában több tartalmi elemet is előír.

A szerződésnek tartalmaznia kell:

- Az önkéntes tevékenység tartalmát,
- a tevékenység ellátásának helyét,
- a tevékenységre fordítandó időt,
- a pihenőidőt,
- azokat a juttatásokat, amelyeket az önkéntes részére biztosítanak (ezekről rendelkezni kell a szerződés megszűnésének esetére is)
- egyes esetekben jogszabály meghatározhatja a szerződés egyéb kötelező tartalmi elemeit is



A szerződés megkötésekor érdemes végiggondolni minden olyan kitételt, ami alapján egyértelművé válik, hogy miben állapodtak meg a felek, és ezeket belevenni a szerződésbe. Természetesen bele kell venni az itt is felsorolt törvényi minimum-pontokat, és emellett mindazt, amit valamelyik fél még fontosnak tart. Az önkéntesség természetéből adódó sokszínűség, az egyes önkéntesek élethelyzetének különbözőségéből adódó eltérés megköveteli az egyedileg megfogalmazott szerződéseket. Ezért, még ha nagyszámú önkéntessel kötünk is szerződést – esetleg valamilyen sablon alapján –, érdemes **minden egyes önkéntessel külön megállapodni** arról, mi kerül az ő szerződésébe.

A fogadó intézmény vezetőjének nagyon alaposan át kell gondolnia, mi kerül a szerződésbe. Noha az önkéntes munka során bármikor előállhat egy előre nem látható helyzet, az önkéntes legyen tisztában azzal, hogy mit vár(hat)nak el tőle, meddig terjed a cselekvési kompetenciája.

Példa: Az értelmileg korlátozottakat ellátó intézményben, vagy fogyatékkal élőket segítő támogató szolgáltatóknál, a gondozott sok esetben gondnokság alatt áll. A gondnok az intézményekkel köt szerződést az ellátásra, ugyanezen intézmény köti az önkéntessel is a szerződést. Pontosan definiálni kell az önkéntes jogosultságát és kötelezettségét, mind a gondnokkal fennálló kapcsolat tartására, együttműködésre, mind a gondnoklaltal való érintkezés mikéntjére.

A szerződést azonban nem kilóra mérik, így a felesleges, a jogviszony szempontjából érdektelen elemeket nem fontos a megállapodásban rögzíteni (pl. azt, hogy ki finanszírozza a projektet). E kiadvány II. számú melléklete tartalmaz egy „Jogi segédletet” a szerződés megkötéséhez, amely sorra veszi a lehetséges pontokat és többféle mintával szolgál a szerződni kívánó feleknek.

Felmerülhet a kérdés, ki és hogyan köthet szerződést akkor, ha az önkéntes nem rendelkezik teljes cselekvőképességgel (azaz, a törvény szerint nem képes teljesen önállóan ellátni ügyeit). A Köt. ezeket az eseteket is szabályozza: a korlátozottan cselekvőképes személy esetében az önkéntes szerződést a törvényes képviselő (szülő, gyám, illetve gondnok) hozzájárulásával, az önkéntes köti meg. Cselekvőképtelen önkéntes esetén pedig a szerződést a szülő, gyám köti meg, hiszen a cselekvőképtelen személy jognyilatkozata a Ptk. 12/C. §-ának (1) bekezdése szerint semmis; de a szerződés megkötéséhez szükség van a gyermek beleegyezésére.

Köt. 6. § (1) A közérdekű önkéntes tevékenység önkéntes jogviszony keretében végezhető, amely a fogadó szervezet és az önkéntes között megkötött önkéntes szerződéssel jön létre. Az önkéntes szerződésben meg kell határozni

a) a közérdekű önkéntes tevékenység tartalmát,
b) a közérdekű önkéntes tevékenység ellátásának helyét,
c) a közérdekű önkéntes tevékenységre fordítandó időt és a pihenőidőt,
d) azokat a 2. § (3) bekezdésének a)-h) pontja szerinti juttatásokat, amelyeket az önkéntesnek biztosítanak, és rendelkezni kell azokról az önkéntes szerződés megszűnésének esetére.

(2) A fogadó intézménynél, illetve annak fenntartójánál végzett közérdekű önkéntes tevékenység esetén jogszabály meghatározhatja az önkéntes szerződés további kötelező tartalmi elemeit is.

(3) Korlátozottan cselekvőképes személy önkéntes szerződést csak a törvényes képviselő beleegyezésével köthet.

(4) Kiskorúsága miatt cselekvőképtelen önkéntes esetén az önkéntes jogviszonnyal kapcsolatos

jognyilatkozatokat a törvényes képviselő teszi meg, de az önkéntes szerződés megkötéséhez és módosításához az önkéntes beleegyezése szükséges.

(5) Az önkéntes szerződést írásba kell foglalni, ha

a) az önkéntes szerződést határozatlan időre, vagy legalább tíz napra – tízenyolcadik életévét be nem töltött önkéntes, illetve a korlátozottan cselekvőképes nagykorú önkéntes esetén legalább két napra – kötik,

b) az önkéntes a 2. § (3) bekezdésének b)-h) pontja szerint juttatásban részesül,

c) az önkéntest engedélyköteles építési munkában való részvételre foglalkoztatják,

d) a közérdekű önkéntes tevékenységet külföldön végzik,

e) az önkéntes az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam állampolgára, ide nem értve a menekültként, vagy menedékesként elismert, bevándorolt, illetve letelepedett személyt, illetőleg az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárának egyeneságbeli rokonát és házastársát,

f) bármelyik fél azonnali hatályú felmondáshoz való jogát korlátozzák,

g) az önkéntes kéri,

h) ezt jogszabály elrendeli.

Gyakran Ismételt Kérdések

Kinek kell megfogalmaznia az Önkéntes szerződést?

A törvény e tekintetben nem állít fel kötelezettséget, hiszen mindkét fél érdeke, hogy a jogszabálynak megfelelő alaki és tartalmi kellékekkel szülessen meg az önkéntes szerződés. Így a közös megállapodásuknak megfelelően, akár a fogadó szervezet, akár az önkéntes is megfogalmazhatja a szerződés konkrét szövegét.

E tekintetben egyetlen szempont, hogy a jogszabályi (ami esetünkben elsősorban a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló törvény, valamint a Ptk.) követelményeknek feleljen meg a szerződés.

Praktikus szempontok alapján a fogadó szervezetnek mégis nagyobb a felelőssége e tekintetben, hiszen az önkéntes vélhetően kevesebbszer találkozik a törvénnyel, és esetleg kevésbé van tisztában a speciális követelményekkel. Arról nem is beszélve, hogy az önkéntessel szemben fennálló felelősség is azt diktálja, hogy a fogadó szervezet fokozott gondossággal járjon el a szerződés jogszerű megkötése érdekében.

Mi történik, ha a felek elfelejtik megkötni az önkéntes szerződést?

A kérdés kicsit másképp is megfogalmazható: vajon előfordulhat-e olyan szituáció, amikor az önkéntes tevékenység zajlik, de mégsem jön létre az önkéntes jogviszony. A törvény feltételei alapján előfordulhat. Mégis e kérdés megválaszolásakor hangsúlyoznunk kell, hogy sokszor olyan esetben is megkötötték a szerződés, amikor azt a felek nem is gondolják: hiszen ha a szerződést nem foglalják írásba, de a főbb tartalmi kérdésekben megállapodnak és az önkéntes tevékenységet elvégzik, akkor ráutaló magatartással, a közérdekű önkéntes jogviszony attól még létrejött.

Ez alól kivételt jelentenek azok az esetek, amikor a törvény határozott követelményeket támaszt a jogviszony létesítése szempontjából. Ezekben az esetekben az írásba foglalás, vagy a meghatározott tartalmi elemek megléte alapvető fontosságú. Ezek hiánya azzal járhat, hogy a



IV. Fejezet – A szerződés

törvény által megfogalmazott jogosultságok nem illetik meg sem az önkéntest, sem pedig a fogadó szervezetet. (A gyakorlatban valószínűbb, hogy az írásbeliség hiánya okoz problémát, mivel a tartalmi elemekben a legtöbbször megállapodnak a felek, akár szóban, akár írásban. Ha például szóbeli szerződés esetén nem állapodtak meg a pihenőidőről, és a helyszínen az önkéntes rákérdez, hogy most pihenhet-e mert elfáradt, akkor lényegében a szóbeli szerződést utólag kiegészítik, és így a törvény szempontjából is teljessé, érvényessé válik.)

Az önkéntes szerződésben el lehet-e térni a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló törvény rendelkezéseitől?

Az önkéntes szerződésben nem lehet eltérni a törvény rendelkezéseitől, amelyek kötelező érvényűek; kivéve, ahol a törvény kifejezett felhatalmazást ad erre a feleknek. Emellett kivételt képezhetnek azok az esetek, amelyekben a törvény, vagy nemzetközi szerződések másképp rendelkeznek (Köt. 15. § (2) bekezdés). (Lásd még II. Melléklet, Útmutató – a 8. pont, 78. oldal)

15. § (2) E törvénynek az önkéntes jogviszonyra vonatkozó szabályaitól – ha e törvény vagy nemzetközi szerződés kivételt nem tesz – az önkéntes szerződésben érvényesen eltérni nem lehet.



II. Melléklet - Jogi segédlet az önkéntes szerződéshez

Ebben a mellékletben útmutatót kívánunk adni a tekintetben, mi legyen benne az önkéntes szerződésben. Miről kell rendelkezni? Melyek a kötelező és melyek a választható tartalmak? Az útmutató vázlat után három különböző minta-szerződést nyújtunk, melyek három különböző típusú önkéntes tevékenység (hosszú távú, kiskorúval kötött és nem EGT állampolgárral kötött szerződés) esetében adhatnak támpontot a mindkét félnek megfelelő szerződési pontok kialakításához. Ezek azonban pusztán irányadó minták, nem pedig szó szerint követendő dokumentumok!

a. Útmutató vázlat önkéntes szerződés összeállításához

Vastag betűvel szedve a szerződésnek a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény által elrendelt kötelező elemei (amelyeket tehát tartalmaznia kell a szerződésnek, ha van olyan vonatkozása), s dőlt betűvel szedve az esetleges elemek (amelyeket vagy másik jogszabály rendel az önkéntes jogviszonyhoz, vagy választhatóak, s a Felek megállapodása alapján kerülnek az önkéntes szerződésbe).

- tehát a szerződés a vastaggal szedett pontok, szakaszok meghatározása nélkül érvénytelen!

1. A jelen szerződés alapján afogadó szervezet ésönkéntes között önkéntes jogviszony jön létre, amely alapján közérdekű önkéntes tevékenységet végez a 2005. évi LXXXVIII. törvény szerint.

- a fogadó szervezet nevét, címét, az önkéntes nevét, személyi adatait (születési idő, anyja neve, címe) valamint azt kell meghatározni, hogy a szerződés létre jön

2. A közérdekű önkéntes tevékenység tartalma:

- formai megkötés nélkül kell leírni a tevékenység lényeges jellemzőit. Ha ezt teljesítették, a szerződés megszűnik! Tehát nem lehet a szerződés alapján az itt leírtaktól eltérő, azt meghaladó tevékenységet végezni – arra új szerződést kell készíteni!

3. A közérdekű önkéntes tevékenység ellátásának helye:

- olyan pontossággal kell meghatározni, amennyire előre látható/ tervezhető – lehetőleg minél pontosabban (pl. város, intézmény, pontos cím)

4. A közérdekű önkéntes tevékenység időtartama:

- erre az időre fog szólni a szerződés – ennek letelte után megszűnik! (Ha tovább kell végezni a tevékenységet, új szerződést kell írni.) Nincs szabály arra, milyen időegységben kell kifejezni, szabadon meghatározható. Figyeljünk a fiatalokorra vonatkozó szabályokra (5. §)!

5. Kapcsolódó pihenőidő:

- megállapodás kérdése – nincs törvényileg meghatározva sem a tartalma, sem a beosztása, sem az időegység, amiben fel kell tüntetni. Figyeljünk a fiatalokorra vonatkozó korlátokra (5. §)!

6. A fogadó szervezet által az önkéntesnek biztosítandó juttatások:

- az önkéntesnek biztosítandó juttatásokat a szerződésbe kell foglalni! Csak a szerződésben szereplő juttatásokat kaphatja törvényesen az önkéntes. A törvény felsorolja azokat, amiket egyáltalán biztosíthat a fogadó szervezet. Ezek közül választható akár az összes, akár egy sem (akkor azt kell belátni, hogy nincs biztosítandó juttatás) – erről nincs megkötés.

A törvény szerint nyújtható juttatások a következők:

- a közérdekű önkéntes tevékenység ellátásához szükséges munkaruházat, válófélbzerelés és -anyag biztosítása
- a közérdekű önkéntes tevékenység ellátása érdekében szükséges utazás, szállás, étkezés biztosítása, illetve ezek bizonylattal igazolt költségének az önkéntes részére történő megtérítése
- az önkéntes saját személygépkocsijának a fogadó szervezet érdekében történő használatára tekintettel kifizetett költségterítés a Tv. 2. § (3) bekezdés b) pontjában írt kereteken belül
- az önkéntesnek a közérdekű önkéntes tevékenység biztonságos ellátása érdekében biztosított válófél, szűrfővizsgálat és más betegségmegelőző szolgáltatás
- az önkéntes részére biztosított – a közérdekű önkéntes tevékenység ellátásához szükséges – iskola rendszeren kívüli képzési költség
- az önkéntes tulajdonában álló, a közérdekű önkéntes tevékenység ellátásához szükséges állapotbevezetésének, ellátásának, képzésének biztosítása, illetve ezek bizonylattal igazolt költségének az önkéntes részére történő megtérítése
- az önkéntes tulajdonában vagy használatában álló eszköz – közérdekű önkéntes tevékenység ellátása érdekében történő – működtetéséhez szükséges feltételeknek az önkéntes részére történő biztosítása, illetve ezek bizonylattal igazolt költségének megtérítése
- az önkéntesnek a közérdekű önkéntes tevékenység során bekövetkező baleset, testi sérülés, egészségkárosodása esetére kötött élet-, egészség- és baleset biztosítás, illetve annak díja
- az önkéntes által okozott kár megtérítésére kötött felelősségbiztosítás, illetve annak díja
- napidíj külföldön végzett közérdekű önkéntes tevékenység esetén
- napidíj a Magyarországon lakóhellyel nem rendelkező nem magyar állampolgár által végzett közérdekű tevékenység esetén

Ezen juttatásokat a szerződésben úgy kell megfogalmazni, hogy egyértelműen azonosítható legyen, hogy valamelyik törvényi kategória alapján került a szerződésbe. Tehát nem feltétlenül a szó szerinti törvényszöveg mintájára. A törvény nem kötelez a juttatás összegszerű megállapítására. A szerződésben rendelkezni kell a biztosított juttatások sorsáról a szerződés megszűnésének esetére!

7. Az önkéntes tevékenység folytatásával kapcsolatos külön feltételek:

- Jogszabály által elrendelt feltételek, vagy a fogadó szervezet illetve az önkéntes által kötött feltételek. Ilyen lehet például a biztosítás, az előképzésen illetve felkészítésen részvétel, információ közzététel, eljárás rutinok vagy szakmai protokollok alkalmazása, más magatartási szabályok, balesetvédelemről gondoskodás, eszközök, körülmények.

8. A törvénytől eltérő rendelkezések:

A törvény tartalmaz olyan szabályokat a szerződéssel kapcsolatban, amelyeket a szerződés két fele (a fogadó szervezet és az önkéntes) közös megállapítással megváltoztathatnak. Ha nem kívánják megváltoztatni, akkor a törvény rendelkezése érvényes. Ha el kívánják térni a törvény rendelkezéseitől, azt a szerződésbe kell foglalni. A következők szabályok tekintetében engedi ezt a törvény:

- az önkéntes szerződést bármelyik fél azonnali hatállyal felmondhatja. (Ettől tehető el lehet térni, KIVÉVE a tizenhatodik életévét be nem töltött önkéntes és a korlátozottan cselekvőképes nagykorú önkéntes, illetve törvényes képviselője azonnali hatállyal felmondásból való joga esetében, amely az önkéntes szerződésben nem korlátozható.)
- a fogadó szervezet gondoskodik a közérdekű önkéntes tevékenység ellátása érdekében szükséges utazásról, szállásról és étkezésről, ha a közérdekű önkéntes tevékenységet külföldön végzik, vagy az

önkéntes Magyarországon lakóhellyel nem rendelkező nem magyar állampolgár. (A szerződésbe tehető az kerülhet, hogy ezeket nem a fogadó szervezet, hanem valaki más – maga az önkéntes, a családja, egy támogató szervezet stb. – biztosítja.)

- ha az önkéntes egészségügyi szolgáltatásra jogosult, vagy rendelkezik az egészségügyi szolgáltatások költségét fedező biztosítással, a fogadó szervezet gondoskodik a biztosítási szerződés megkötéséről és a biztosítási díj megfizetéséről. (A szerződésben az szerepelhet, hogy a biztosítási szerződésről és a díjfizetéséről valaki más gondoskodik.)
- az önkéntes által az önkéntes jogviszonnyal összefüggésben harmadik személynek okozott kárért a fogadó szervezet felel. Amennyiben a kárt az önkéntes felelősséggel magatartása okozta, a fogadó szervezet az önkéntestől követelheti a kárának megtérítését. (A szerződés kikötheti, hogy harmadik személynek történő károkozás esetén a fogadó szervezet nem követel kártérítést az önkéntestől.)

9. Egyéb rendelkezések

- a szerződő felek (a fogadó szervezet és az önkéntes) megállapodásuktól függetlenül kerülhetnek a szerződésbe. Sokféle rendelkezés lehet, például:
 - az időszakonkénti értékelés, minősítés, elismerés;
 - az önkéntes által elvégzett munka igazolása;
 - az értesítési kötelezettség az elvégzett önkéntes tevékenységről;
 - az önkéntes tevékenység mérésének és adminisztrációjának kérdései;
 - a szerződés meghosszabbításának és módosulásának eljárási kérdései;
 - a szerződés nemteljesítésének vagy hibás teljesítésének jogkövetkezményei és azok érvényesítésének eljárási szabályai;
 - a fogadó szervezetnek azok a kötelezettségei, amelyeket az önkéntes tevékenység helyszínénél szolgáló intézmény biztosít.

....., (hol? – város) 2007.....(mikor? – év, hónap, nap)

Önkéntes	Fogadó szervezet
<ul style="list-style-type: none"> • a keltezés és a fenti két szerződő fél aláírása kötelező (fogadó szervezetnél az aláírási joggal rendelkező személy ír alá)! • nem elég csak az előbbi két aláírás a következő két esetben: <ul style="list-style-type: none"> 1. Korlátozottan cselekvőképes személy önkéntes szerződése esetén: <ul style="list-style-type: none"> + a törvényes képviselő beleegyezése 	<p style="text-align: center;">.....</p> <p style="text-align: center;">az önkéntes törvényes képviselője</p> <p style="text-align: center;">.....</p> <p style="text-align: center;">2. Kiskorúága miatt cselekvőképtelen önkéntes esetén: + a törvényes képviselő szerződést létrehozó jognyilatkozata</p> <p style="text-align: center;">.....</p> <p style="text-align: center;">az önkéntes törvényes képviselője</p>



